

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 3 Ιουνίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κ. Χατζηδάκη

ΘΕΜΑ: Επιτακτικά ερωτήματα για τη στελέχωση των θέσεων ευθύνης και το μηχανισμό ελέγχων στην ΑΑΔΕ, μετά τις συλλήψεις της διευθύντριας, του υποδιευθυντή και ακόμη τριών υπαλλήλων Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας

Το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής είχε απορρίψει την ψήφιση των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Α' του ν. 4398/2016 για τη σύσταση της ΑΑΔΕ ως Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής εποπτευόμενης από τους πιστωτές της Χώρας και είχε διατυπώσει σοβαρές επιφυλάξεις, τόσο για τη σκοπιμότητα όσο και για την αποτελεσματικότητα αυτής της επιλογής της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, την οποία υπερψήφισε η Νέα Δημοκρατία ως αξιωματική αντιπολίτευση.

Η λειτουργία της ΑΑΔΕ έκτοτε χαρακτηρίζεται από ανέλεγκτες και εξ αυτού του λόγου ανεξέλεγκτες εξουσίες στον Διοικητή της, με ελάχιστη δημοκρατική λογοδοσία. Οι πρωτοφανείς αυτές υπερεξουσίες επεκτείνονται και στα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της ΑΑΔΕ, μεταξύ των οποίων και της διαχείρισης του προσωπικού της.

Η Παράταξή μας διατύπωσε στοχευμένη κριτική και στη θέσπιση μιας σειράς αλλαγών που επέφερε στη συνέχεια η Νέα Δημοκρατία για την ΑΑΔΕ, μεταξύ των οποίων το σύστημα αξιολόγησης προσωπικού, το ειδικό μισθολόγιο της ΑΑΔΕ, το σύστημα επιβράβευσης των οργανικών δομών, τη στελέχωση των Τελωνείων με προσωπικό ορισμένου χρόνου, καθώς και πληθώρα άλλων επιχειρησιακών επιλογών που εισηγήθηκε ο Διοικητής της ΑΑΔΕ και θέσπισε η Κυβέρνηση.

Ενδεικτικά ζητήματα ως προς την αδιαφάνεια της λειτουργίας της ΑΑΔΕ θέσαμε μεταξύ άλλων με την υπ. αριθμ. 4/1.2.2024 Επερώτηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας μας. Ο Υπουργός στις απαντήσεις του στις 5 Απριλίου 2024 στην Ολομέλεια της Βουλής απέφυγε τα θέματα αυτά όπως ο "διάβολος το λιβάνι". Και αυτό γιατί η Κυβέρνηση γενικότερα με κάθε ευκαιρία πυκνώνει, αντί να άρει, το "πέπλο" αδιαφάνειας με το οποίο έχει περιβληθεί η Διοίκηση της ΑΑΔΕ.

Υπενθυμίζεται ότι η αδιαφανής λειτουργία της ΑΑΔΕ ενισχύεται από το γεγονός ότι έχουν παραμείνει, με ευθύνη των Κυβερνήσεων, στην πράξη ανεφάρμοστες οι διατάξεις για τη λογοδοσία της προς τη Βουλή, όπως έχουν προβλεφθεί στο άρθρο 4 και στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4389/2016.

Καινούργια ερωτήματα ανακύπτουν, όμως, για τη λειτουργία της ΑΑΔΕ μετά τη δημοσιοποίηση των συλλήψεων, μεταξύ άλλων, της διευθύντριας, του υποδιευθυντή και ακόμη τριών υπαλλήλων Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας, σε βάρος των οποίων σύμφωνα με την Ελληνική Αστυνομία σχηματίσθηκε δικογραφία –κατά περίπτωση- για εγκληματική οργάνωση, δωροληψία υπαλλήλου κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, παράβαση καθήκοντος, εκβίαση και απόπειρα αυτής κατ' επάγγελμα, δωροδοκία υπαλλήλου κατ' εξακολούθηση και άλλα. Το θράσος με το οποίο φαίνεται, σύμφωνα με όσα έχουν έρθει στο φως της δημοσιότητας, να λειτουργούσαν οι κατηγορούμενοι, υποδηλώνει ότι ένιωθαν μάλλον άτρωτοι και ότι δεν αντιμετώπιζαν τον κίνδυνο ελέγχου.

Επιπλέον, γεννάται μείζον ζήτημα ως προς τη δυνατότητα προτεραιοποίησης των υποθέσεων που είχαν χρεωμένες οι εν λόγω υπάλληλοι, ώστε να μπορούν να απειλούν με ελέγχους τους επιχειρηματίες από τους οποίους κατηγορούνται ότι αποσπούσαν χρήματα.

Σημειώνεται ότι ο προηγούμενος Κώδικας Φορολογικών Διαδικασιών (ν. 4987/2022), που αντικαταστάθηκε πριν από ένα μήνα, προέβλεπε ότι σχετικά με την «Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο» ότι «οι υποθέσεις που ελέγχονται κατά προτεραιότητα επιλέγονται με απόφαση του Διοικητή με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης ή, εξαιρετικά, με βάση άλλα κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από τον Διοικητή και δεν δημοσιοποιούνται». Επιπλέον, προβλεπόταν ότι «με απόφαση του Διοικητή, η οποία εκδίδεται έως το τέλος κάθε έτους και δύναται να τροποποιηθεί οποτεδήποτε, καθορίζεται ο αριθμός των μερικών ή και πλήρων ελέγχων που θα διενεργούνται μέσα στο επόμενο έτος κατά προτεραιότητα, με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με βάση άλλα κριτήρια, σύμφωνα με την παρ. 1, λαμβανομένων υπόψη του αριθμού των ελεγκτών κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης και του αριθμού των διενεργηθέντων ελέγχων κατά τους προηγούμενους δώδεκα (12) μήνες από τον μήνα έκδοσης της απόφασης.»

Μάλιστα στις σχετικές ετήσιες αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ τα τελευταία χρόνια (αλλά και για το έτος 2024), μεταξύ πολλών άλλων, προβλέπει ότι «το αρχείο των αξιολογημένων προτεραιοποιημένων υποθέσεων αναρτάται στην εφαρμογή “Discoverer Viewer” του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) Ελεγκτικής Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ανά ελεγκτική υπηρεσία». Αυτό σημαίνει ότι η στόχευση και η προτεραιοποίηση των ελέγχων δεν εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια των ελεγκτικών οργάνων της ΑΑΔΕ, αλλά σε ένα σύστημα με κεντρικό σχεδιασμό.

Τίθεται, λοιπόν, το ερώτημα αν και πως οι κατηγορούμενοι υπάλληλοι μπορούσαν να αλλάξουν την προτεραιοποίηση των ελέγχων που ενέπιπταν στην αρμοδιότητα τους και αν αυτό γινόταν εν γνώσει της αρμόδιας Διεύθυνσης Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Λειτουργιών της ΑΑΔΕ.

Επιπροσθέτως, στην ΑΑΔΕ λειτουργεί πλατφόρμα για την υποβολή ψηφιακών καταγγελιών/πληροφοριών. Απευθύνεται σε πολίτες οι οποίοι ενεργούν είτε ως ιδιώτες είτε ως νόμιμοι εκπρόσωποι Επιχειρήσεων / Νομικών Οντοτήτων. Μια καταγγελία μπορεί να αφορά σε Ιδιώτη, Επιχείρηση ή Νομική Οντότητα, Υπάλληλο ή Υπηρεσία της ΑΑΔΕ ή σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Μέσω της πλατφόρμας υπάρχει δυνατότητα υποβολής Ανώνυμων ή Επώνυμων Καταγγελιών με τη σύντομη συμπλήρωση συγκεκριμένων υποχρεωτικών πεδίων, προκειμένου η καταγγελία να είναι αξιοποιήσιμη. Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα επισύναψης ηλεκτρονικών αρχείων προς απόδειξη των καταγγελθέντων. Σε πρόσφατα δημοσιεύματα στις αρχές του χρόνου έχει σημειωθεί έκρηξη καταγγελιών. Τίθεται, λοιπόν, το ερώτημα αν υπήρξαν καταγγελίες για τους εν λόγω υπαλλήλους και αν αξιοποιήθηκαν.

Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι η στελέχωση των θέσεων ευθύνης της ΑΑΔΕ γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του Διοικητή της ΑΑΔΕ, όχι μόνο γιατί με πράξεις του επιλέγονται τα στελέχη τα οποία στελεχώνουν τις θέσεις ευθύνης στις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, αλλά και γιατί αυτός έχει ορίσει το πλαίσιο με το οποίο θα στελεχώσει τις θέσεις αυτές, με την υπ’ αριθ. πρωτ. ΔΔΑΔ Γ 1076146 ΕΞ 2021/03.09.2021 (Β’ 4444) απόφασή του, όπως ισχύει, με θέμα «Καθορισμός της διαδικασίας, των οργάνων και των κριτηρίων αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων για την επιλογή Προϊσταμένων οργανικών μονάδων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης και Τμήματος των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), καθώς και των Υπευθύνων Αυτοτελών Γραφείων αυτής».

Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι ο Διοικητής της ΑΑΔΕ έχει ορίσει, με την υπ’ αριθ. πρωτ. Δ.ΟΡΓ.Β 1090698 ΕΞ 2023/14.07.2023 (ΑΔΑ: ΧΟΟ846ΜΠ3Ζ-ΚΣ1) απόφαση του Διοικητή του και τα μέλη του

«Ανώτερου Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων οργανικών μονάδων, επιπέδου Διεύθυνσης/Υποδιεύθυνσης, των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)».

Τέλος, αίσθηση προκαλεί δημοσίευμα σύμφωνα με το οποίο ο Διοικητής της ΑΑΔΕ συγκρότησε μια νέα Επιτροπή η οποία θα ελέγχει τους ελεγκτές των Εσωτερικών Υποθέσεων της ΑΑΔΕ, η οποία ωστόσο θα έπρεπε να είχε συσταθεί από τα τέλη του 2022, όπως προβλέπει το άρθρο 8 του ν. 4795/2021 για την ίδρυσή της. Ειδικότερα, η σχετική διευκρινιστική Εγκύκλιος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, που είχε εκδοθεί στις 8-12-2022, και η σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση, που είχε εκδοθεί στις 28-12-2022. Μάλιστα, η σύσταση αυτών των Επιτροπών σε όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές της Χώρας ήταν ένα από τα ορόσημα της Συμφωνίας Επιχειρησιακών Ρυθμίσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ΕΣΑΑ «Ελλάδα 2.0», το οποίο ορόσημο έπρεπε να είχε υλοποιηθεί έως τις 31-12-2022.

Για όλα τα παραπάνω θέματα είναι πλήρως ακατανόητη η φερόμενη απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ να κλείσει τη Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας, που προφανώς, αν ισχύει, αποτελεί μια κίνηση εντυπωσιασμού και αποπροσανατολισμού από τις σοβαρές οργανωτικές αδυναμίες και έλλειμα διαφάνειας που χαρακτηρίζουν έναν οργανισμό, τους κανόνες και τη λειτουργία του οποίου έχει διαμορφώσει ο ίδιος. Επισημαίνεται μάλιστα ότι μια τέτοια απόφαση αποτελεί ευθεία και απαράδεκτη μομφή στους υπόλοιπους υπαλλήλους της Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας και εν γένει της ΑΑΔΕ.

Δεδομένων των ανωτέρω και πάντα σύμφωνα με όσα έχουν έρθει στα φώτα της δημοσιότητας ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Προβληματίζει τον ίδιο και τον Διοικητή της ΑΑΔΕ το γεγονός ότι 2 βασικοί προϊστάμενοι και 3 στελέχη μιας από τις μεγαλύτερες Δ.Ο.Υ. της ΑΑΔΕ λειτουργούσαν με το θράσος που τους αποδίδεται;
2. Μπορούν να εγγυηθούν ο ίδιος και ο Διοικητής της ΑΑΔΕ το γεγονός ότι το εν λόγω φαινόμενο οργανωμένης διαφθοράς είναι μεμονωμένο και δεν υφίσταται και σε άλλες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ;
3. Προβληματίζει τον ίδιο και τον Διοικητή της ΑΑΔΕ το γεγονός ότι η συγκεκριμένη εστία διαφθοράς λειτούργησε παρά το γεγονός ότι η στόχευση των ελέγχων και η προτεραιοποίηση τους δεν αποτελεί διακριτική ευχέρεια των ελεγκτικών οργάνων της ΑΑΔΕ, αλλά εμπίπτει σε ένα σύστημα με κεντρικό σχεδιασμό μέσα από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Elenxis της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων;

Και περαιτέρω:

- 3.1. Υπάρχει η πιθανότητα να υπάρχουν παρεμβάσεις στο σύστημα στόχευσης και προτεραιοποίησης των ελέγχων και, αν ναι, έγιναν σε επίπεδο Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας ή σε άλλη υπηρεσία της ΑΑΔΕ;
- 3.2. Έχει εξεταστεί αν η κατηγορούμενη Προϊσταμένη της Δ.Ο.Υ. ή άλλοι εμπλεκόμενοι υπάλληλοι επικοινωνήσαν με την κεντρική υπηρεσία της ΑΑΔΕ επιδιώκοντας αλλαγές στη στόχευση ή την προτεραιοποίηση των χρεωμένων στην υπηρεσία τους ελέγχων;
- 3.3. Έχει ερευνηθεί αν έγιναν αλλαγές στη στόχευση ή την προτεραιοποίηση των χρεωμένων στην υπηρεσία τους ελέγχων και με απόφαση ή ενέργεια ποιου προσώπου ή οργάνου της ΑΑΔΕ έγιναν οι παρεμβάσεις;
- 3.4. Πως διασφαλίζεται η στεγανότητα του συστήματος στόχευσης και προτεραιοποίησης ελέγχων, για να μην παρακάμπτεται ή χρησιμοποιείται παράνομα και κακόβουλα από τους χειριστές του;
- 3.5. Έχει ερευνηθεί το πως φαίνεται να είχαν οι κατηγορούμενοι υπάλληλοι απρόσκοπτη πρόσβαση στην ταμειακή κατάσταση των ελεγχόμενων προσώπων και ποιες δικλείδες ασφαλείας υπάρχουν εν τέλει στα σχετικά πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ, ώστε να μη γίνεται κατάχρηση από κακόβουλους χρήστες οι στόχοι των εκβιασμών τους;

4. Γιατί οι υφιστάμενοι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου διαδικασιών και οργάνων της ΑΑΔΕ δεν μπόρεσαν να εντοπίσουν μια τόσο εξόφθαλμη και προκλητική εστία διαφθοράς, σύμφωνα με όσα έχουν έρθει στα φώτα της δημοσιότητας;
5. Υπήρχαν καταγγελίες έως σήμερα στην πλατφόρμα καταγγελιών της ΑΑΔΕ για τους εν λόγω υπαλλήλους και, αν ναι, γιατί δεν είχαν αξιοποιηθεί; Και περαιτέρω πόσες καταγγελίες για επίορκους υπαλλήλους της ΑΑΔΕ έχουν κατατεθεί στην πλατφόρμα και πως έχουν αξιοποιηθεί;
6. Είχαν οι κατηγορούμενοι υπάλληλοι στο παρελθόν υποπέσει σε σχετικά πειθαρχικά παραπτώματα και, αν ναι, ποια ήταν αυτά και γιατί δεν προσμετρήθηκαν πριν την ανάθεση θέσεων ευθύνης ή ελεγκτή στα πρόσωπα αυτά;
7. Κρίνει ο ίδιος και ο Διοικητής της ΑΑΔΕ ότι βάσει της εν λόγω περίπτωσης διαφθοράς χρήζει παρέμβασης για τον τρόπο στελέχωσης των θέσεων ευθύνης του Ανθρώπινου Δυναμικού της ΑΑΔΕ;
8. Πως θα διασφαλιστεί ότι η ΑΑΔΕ θα συμβάλει στη συνεργασία με τη Δικαιοσύνη για την πλήρη κάθαρση αυτής της υπόθεσης;
9. Γιατί καθυστέρησε τόσο πολύ η σύσταση της Επιτροπής από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ που προβλέπει το άρθρο 8 του ν. 4795/2021 και πότε προβλέπεται να γίνει η συγκρότησή της και να ξεκινήσει η λειτουργία της;
10. Σκοπεύει να ανακαλέσει την απαράδεκτη και αρκετά ύποπτη απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ για κλείσιμο της Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας;
11. Πως θα διαφυλάξει ότι δεν θα αμαυρωθεί το κύρος των χιλιάδων ευσυνείδητων υπαλλήλων της ΑΑΔΕ, που παρά τις οργανωτικές ελλείψεις της ΑΑΔΕ και τις στρεβλώσεις του φορολογικού συστήματος εργάζονται αποτελεσματικά στο τόσο κρίσιμο πεδίο της είσπραξης των δημοσίων εσόδων.;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Λιακούλη Ευαγγελία

Πάνας Απόστολος

Κατρίνης Μιχάλης

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Ελένη – Μαρία (Μιλένα)

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γερουλάνος Παύλος

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Μπιάγκης Δημήτριος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Τσίμαρης Ιωάννης

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρηστίδης Παύλος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ